

# **ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ В РАМКАХ СПІВРОБІТНИЦТВА ОКРЕМИХ УЧАСНИКІВ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ**

**Савастєєва О.**

Науково – дослідний фінансовий інститут  
Академії фінансового управління

Науково – дослідний фінансовий інститут Академії фінансового управління  
На сьогоднішній день законодавство України не містить чітко визначеного поняття «фінансовий контроль». Існують лише загальні положення щодо проведення контрольних заходів, не встановлено систему, не визначено головного державного органу з фінансового контролю.

В сучасних умовах враховуючи той факт, що основним завданням організації процесу взаємодії державних органів, на які нормативними актами покладено функції здійснення контролю за використанням бюджетних коштів, є запобігання нецільовому використанню коштів бюджетів та організація належного рівня державної фінансової дисципліни, вважаємо, що в сучасних умовах назріла актуальна необхідність розробки та впровадження системного підходу до внутрішнього фінансового контролю.

Сьогодні, внаслідок регулювання питань фінансового контролю великою кількістю нормативних актів як Контрольно – ревізійної служби України та Державного казначейства України, так і інших фінансових інститутів, ми маємо справу з плутаниною, що виникає з дублювання функцій, перекладанням відповідальності працівників окремих державних органів, збільшенням навантаження на установи та організації, що є об'єктами фінансового контролю.

Однією з найголовніших проблем процесу взаємодії органів державного казначейства з іншими державними службами є відсутність чітко обмеженого простору застосування повноважень, делегованих кожній з них, без чого неможливе досягнення плідних та ефективних результатів в цій сфері.

Ми вважаємо, що розв'язання зазначеної проблеми полягає в прийнятті єдиного нормативно - правового документу - Закону України «Про засади організації державного фінансового контролю в Україні», що допоможе у розв'язанні цілого кола питань, а саме:

1. Створення єдиної системи організації державного фінансового контролю із повним та вичерпним визначенням термінів, категорій, понять та форм контролю, визначення структур, на які покладено обов'язок здійснення контрольних функцій, їх прав, відповідальності та обов'язків.

2. Визначення нових стратегічних напрямів контрольної роботи і вдосконалення структури контрольних органів, у тому числі і створення

аналітичного центру, реалізація заходів щодо оптимізації бюджетних витрат і забезпечення їх ефективного і цільового використання.

3. Чітке формулювання об'єкта і створення методології організації процесу функціонування державного фінансового контролю.

4. Побудова категорії «система державного фінансового контролю» як сукупності об'єктів, форм, методів здійснення контролю, взаємопов'язаних фінансових інституцій, діяльність яких в сфері організації контролю та процес взаємодії між ними має чітко регламентовані сфери застосування та єдиний методологічний підхід.

Головна роль у системі фінансового контролю в Україні, як і в інших країнах, повинна належити органам, діяльність яких ні організаційно, ні фінансово не залежить від органів чи посадових осіб, уповноважених розпоряджатися суспільними (державними та місцевими) фінансовими та матеріальними ресурсами. З цією метою необхідно вивчати досвід провадження фінансового контролю в інших державах – у Російській Федерації, США, Франції, Нідерландах, Іспанії, а потім, вибравши найкраще та врахувавши вітчизняні особливості, запровадити в систему фінансового контролю України.

Вважаємо, що з цією метою необхідно здійснити наступні кроки:

- розробка нормативно – правової, методологічної та інструктивної бази, націленої на підвищення ефективності державного фінансового контролю;
- створення надійного механізму координації роботи контрольних органів та силових правоохоронних структур шляхом його закріплення на законодавчому рівні;
- пошук додаткових джерел фінансування для вирішення питань поліпшення матеріально – технічної бази державних органів, на які покладено обов'язок здійснення фінансового контролю;
- організація та проведення заходів з підвищення кваліфікації співробітників контролюючих органів;
- вивчення та впровадження у вітчизняну практику досвіду іноземних країн та використання міжнародних стандартів контролю.

*Список використаних джерел:*

1. Гуцаленко Л.В. Державний фінансовий контроль: навчальний посібник // Л.В.Гуцаленко, В.А. Дерій, М.М.Коцупатрій. – К., 2009. – с.190.
2. Стоян В.І. Розмежування повноважень між учасниками бюджетного процесу та організація взаємодії з ними органів Державного казначейства / В.І.Стоян, А.В.Лучка // Фінанси України. – 2005. - №12. – с.42-51.
3. Тігова Т. Шляхи врегулювання взаємовідносин між Державним казначейством та Міністерством фінансів України / Т.Тігова, Л.Осипчук // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - №8. – с.120-121.
4. Чечуліна О.О. Проблеми казначейського обслуговування місцевих бюджетів / О.О.Чечуліна // Міжбюджетні відносини центру та регіонів: міжнар.наук.-практ. Конф. (29 черв.2004, м.Київ): матеріали. – Київ: 2004. – с.110-114.